

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO
DIREKTORAT ZA NOTRANJI TRG

Kotnikova 5, 1000 Ljubljana

T: 01 400 35 64,
E: gp.mgrt@gov.si
www.mgrt.gov.si

**ČLANI OŽJIH DELOVNIH SKUPIN ZA DELOVNA PODROČJA
MINISTRSTEV: MJU, MF IN MGRT**

REPREZENTATIVNA ZDRUŽENJA OBČIN

MESTNA OBČINA LJUBLJANA

Številka: 354-1/2019-67
Datum: 28. 5. 2019

ZADEVA: Pojasnila o upravljanju pokopališč in plačevanju ter evidentiranju grobnine v skladu z določbami Zakona o pogrebni in pokopališki dejavnosti

V skladu z dogovorom na seji Delovne skupine za pripravo predlogov sprememb zakonodaje, ki bo zmanjšala stroške občin dne 18. 4. 2019, vam v nadaljevanju posredujemo naslednje pojasnilo o upravljanju pokopališč in plačevanju ter evidentiranju grobnine, skladno z določbami Zakona o pogrebni in pokopališki dejavnosti (Uradni list RS, št. 62/16; v nadaljnjem besedilu: ZPPDej).

1. Upravljanje pokopališč je gospodarska javna služba

ZPPDej v 3. členu določa, da pokopališko dejavnost, ki obsega upravljanje in urejanje pokopališč, zagotavlja občina. Navedeno določilo pomeni, da je ZPPDej opredelil pokopališko dejavnost kot dejavnost posebnega pomena, ki enako kot režim gospodarske javne službe omejuje svobodno gospodarsko pobudo na tem področju, s čemer je zagotovljena splošna raba pokopališč kot materialnih javnih dobrin vsem pod enakimi pogoji, saj gre za zadovoljevanje javnih potreb, ki jih ni mogoče zagotavljati na trgu. Tako ima pokopališka dejavnost vse značilnosti pravnega režima, ki sicer velja za javne službe. Poleg tega se po obsegu javnih storitev, ki jih ta dejavnost zajema, upravljanje pokopališč po ZPPDej ne razlikuje od obsega javne službe po prejšnji ureditvi pokopališke dejavnosti in urejanja pokopališč.

Glede na navedeno, občina sprejme odlok, s katerim opredeli upravljanje pokopališča kot lokalno gospodarsko javno službo in določi organizacijsko obliko izvajanja te dejavnosti. Občina z upravljavcem pokopališča sklene pogodbo, s katero da upravljanje pokopališč v poslovni najem. Če občina v aktu o ustanovitvi javnega podjetja določi, da je javno podjetje ustanovljeno tudi za namen upravljanja občinskih pokopališč, ga že s tem določi za upravljavca pokopališč in zato sklenitev pogodbe o upravljanju ni potrebna. V primeru, da grobnina ne pokriva stroškov

vzdrževanja pokopališč, pokopaliških objektov in naprav ter druge pokopališke infrastrukture, lahko občina ceno subvencionira.

2. Oddaja grobov v najem je brezplačna, grobnina je prihodek upravljavca pokopališča

Pokopališča oziroma grobni prostori imajo vse karakteristike javnega dobra in jih ne moremo šteti za klasično stvarno premoženje občin, saj se stvarno premoženje občin oddaja v najem po postopku, predpisanem z Zakonom o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti (Uradni list RS, št. 11/18: v nadaljnjem besedilu: ZSPDSLS-1), grob pa se odda v najem ob prijavi smrti in naročilu pogreba, in sicer po 22% davčni stopnji, medtem ko velja za oddajanje nepremičnin v najem ničelna davčna stopnja.

V skladu z 29. členom ZPPDej, grob sicer odda v najem upravljavec pokopališča na podlagi najemne pogodbe in v skladu s predpisi občine in pokopališkim redom, vendar pa upravljavec ne odda groba v najem proti plačilu najemnine za zemljišče, saj grob v zemljiški knjigi nima evidenčne številke. Iz tega jasno izhaja, da ne gre za najemnino iz naslova stvarnega premoženja in posledično za prihodek iz 80. člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617 in 13/18: v nadaljnjem besedilu: ZJF). Vsak občan, ki ima v najemu grob, ga ima v najemu brezplačno, uporabnik pa dobi z najemno pogodbo le pravico do uporabe grobnega prostora. To je razvidno tudi iz obrazložitve amandmaja, ki ga je koalicija vložila k predlogu 31. člena ZPPDej (najemnik groba) dne 23. 6. 2016, in sicer, da upravljavec pokopališča sicer daje grobove v najem na podlagi najemne pogodbe, vendar pa je sam najem groba brezplačen, prav tako je brezplačen prenos te pravice na drugo osebo, ki ima za to interes. Prav tako je iz obrazložitve amandmaja k 30. členu ZPPDej (oddaja groba v najem) razvidno, da se naj bi oddaja grobov izvedla na podlagi neposredne pogodbe, vendar se je zaradi poenotenja izrazov dikcija iz neposredne pogodbe spremenila v najemno pogodbo. Iz tega je jasno razvidno, da je bil namen pripravjalca ZPPDej, da je grobnina prihodek upravljavca pokopališča.

Iz navedenega je razvidno, da grob ne more postati posameznikova lastnina in se ne trži. Mora pa najemnik groba plačevati stroške vzdrževanja pokopališč, pokopaliških objektov in naprav ter druge pokopališke infrastrukture. Vsi navedeni stroški so stroški za opravljene storitve, ki jih najemnik groba plačuje kot grobnino upravljavcu pokopališča.

3. Strošek grobnine in izračun

Grobnina je v skladu s 34. členom ZPPDej sorazmerni delež vseh letnih stroškov upravljanja pokopališke dejavnosti za posamezno vrsto groba. Stroški grobnine vključujejo stroške vzdrževanja pokopališč, pokopaliških objektov in naprav ter druge pokopališke infrastrukture, vzdrževanje skupnih glavnih poti, zelenic, dreves, grmovnic, živih mej, odvoz odpadkov, porabo vode in elektrike, nadzorno službo, storitve informacijske pisarne in druga vzdrževalna dela, administrativne stroške oddaje grobov v najem in stroške vodenja evidenc.

Višina grobnine se izračuna tako, da se najprej opredeli seštevek vseh vrst oddanih grobov. Pri tem se v seštevku kot enota upošteva enojni grob, razmerja do drugih vrst grobov pa določa pokopališki red. V seštevek vseh grobov niso vključeni grobovi, ki so na podlagi posebnega zakona oproščeni plačevanja grobnine (vojna grobišča). Od celotnih stroškov se lahko odštejejo sredstva (prispevki, donacije, ipd.), ki jih občina ali druge pravne ali fizične osebe namenijo za pokopališče.

Celotni stroški upravljanja pokopališča se nato delijo s skupnim seštevkom vseh grobov, izraženih v enotah enojnih grobov. Tako dobimo sorazmerni delež enojnega groba oziroma

višino grobnine za enojni grob. Na podlagi razmerij, določenih v pokopališkem redu, se izračunajo še sorazmerni deleži oziroma višina grobnin za druge vrste grobov. Te izračune za občino pripravi upravljavec pokopališča, višino grobnine pa na tej podlagi določi občina s sklepom. Občina mora pri določitvi višine grobnine upoštevati tudi morebitno pogrebno pristojbino, ki jo lahko občina določi za izvedbo pogreba na posameznem pokopališču, in ki jo upravljavcu pokopališča plača izvajalec pogreba.

Metodologijo za izračun grobnine občina opredeli v odloku o pokopališkem redu.

Navedena interpretacija določb ZPPDej velja do njegove spremembe.

Pripravili:

Marjeta Petrač, sekretarka

Tanja Bajec, sekretarka

Breda Goršek
VODJA SEKTORJA p.p.

Franc Stanonik
GENERALNI DIREKTOR

